MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂŢII STATULUI

STRICT SECRET

INFILTRAREA

CAZURI DE FOLOSIRE A ACESTEI METODE OFENSIVE DE MUNCĂ PENTRU CUNOAŞTEREA, PREVENIREA ŞI CONTRACARAREA ACŢIUNILOR ÎNDREPTATE ÎMPOTRIVA SECURITĂŢII STATULUI

Nr. 869

SERVICIUL EDITORIAL ŞI CINEMATOGRAFIC
1979

M I N I S T E R U L   D E   I N T E R N E
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

STRICT SECRET

INFILTRAREA

CAZURI DE FOLOSIRE A ACESTEI METODE OFENSIVE DE MUNCĂ PENTRU CUNOAȘTEREA, PREVENIREA ȘI CONTRACARAREA ACȚIUNILOR ÎNDREPTATE ÎMPOTRIVA SECURITĂȚII STATULUI

Nr. 869

SERVICIUL EDITORIAL ȘI CINEMATOGRAFIC
1979

Colectivul de autori :
— colonel CIOABĂ DUMITRU
— colonel MARIN DUMITRU
— lt. col. PETREA ION
— lt. col. IONIȚĂ NICOLAE
— maior MERCE ILIE
— maior VASILE GHEORGHE

Material documentar în sprijinul pregătirii de specialitate a cadrelor de securitate.

I. NOȚIUNEA DE INFILTRARE

Cunoașterea, prevenirea, descoperirea și lichidarea activității desfășurate de elementele ostile impun încadrarea acestora cu informatori capabili, care să contribuie cît mai eficient la contracararea oricăror fapte de natură să aducă atingere securității statului.

În stabilirea celei mai corespunzătoare modalități de încadrare informativă trebuie avută în vedere situația operativă din fiecare caz în parte. În baza studierii temeinice a acesteia și a constatării necesității încadrării informative pe mai multe linii a persoanei urmărite se analizează, mai întîi, posibilitatea dirijării unor informatori care sînt deja în contact cu obiectivul. Dacă nu există astfel de posibilități, se ia în studiu varianta infiltrării unor informatori, iar dacă nici asemenea măsură nu este posibilă sau avantajoasă, se va acționa în vederea efectuării de noi recrutări.

Analizarea cu competență și responsabilitate a situației operative asigură adoptarea celei mai adecvate măsuri pentru cazul respectiv, uneori putîndu-se proceda simultan sau succesiv la dirijări de informatori, infiltrări sau efectuarea de noi recrutări.

Infiltrarea se realizează cu informatori existenți deja în rețea, dar care la momentul respectiv nu fac parte din cercul de relații, din anturajul celui urmărit. Ca metodă ofensivă a muncii de securitate, ea se impune a fi utilizată cu precădere în cazurile mai dificile, în care sînt urmărite elemente versate, cu experiență în activitatea ostilă. Infiltrarea unor informatori bine selecționați și plasați în intimitatea persoanelor urmărite este o cale eficientă de rezolvare corespunzătoare a sarcinilor muncii de securitate într-un caz dat.

Prin infiltrare se înțelege realizarea cunoașterii dintre informator și persoana urmărită (atunci cînd nu se cunosc) sau reluarea legăturilor cu o astfel de persoană (în cazul în care s-au cunoscut anterior) și cîștigarea treptată a încrederii acesteia, în scopul îndeplinirii unor sarcini informativ-operative.

Infiltrarea presupune deci, în primul rînd, intrarea informatorului în contact cu persoana care prezintă interes pentru organele de securitate. Realizarea primului contact trebuie minuțios concepută și aplicată cu maximum de rigoare. Luarea celor mai corespunzătoare măsuri în acest scop are menirea de a asigura condiții favorabile permanentizării relațiilor informatorului cu cel contactat, în vederea atingerii treptate a principalului obiectiv vizat : cîștigarea încrederii elementului urmărit.

Îndeplinirea acestui principal obiectiv reprezintă latura cea mai importantă a infiltrării, dar și cea mai dificilă. Ea necesită stabilirea de către informator a unor relații apropiate cu persoana urmărită, de așa natură încît aceasta să ajungă treptat să-i confieze din proprie inițiativă despre intențiile și activitatea sa ostilă, despre legăturile ce le are și alte aspecte de interes operativ. Numai faptul că s-ar întîlni în diferite împrejurări și că ar discuta despre probleme familiale sau de ordin general, fără vreun interes deosebit pentru organele de securitate, nu înseamnă cîștigarea încrederii. Acestea sînt doar premise care, consolidate și dezvoltate, pot duce la reușita deplină a infiltrării.

Date fiind dificultățile ce le implică realizarea cu succes a unei infiltrări, de regulă, cînd se hotărăște o asemenea măsură se recurge la combinații și legende informative elaborate în baza situației operative existente la un moment dat și aplicate în strînsă legătură cu evoluția acesteia.

II. PREGĂTIREA INFILTRĂRII

Pregătirea infiltrării unui informator presupune : analizarea situației operative ; alegerea celui mai corespunzător informator ; instruirea acestuia pentru infiltrare ; folosirea împrejurărilor naturale și crearea de condiții care să faciliteze realizarea contactului cu persoana urmărită și cîștigarea încrederii acesteia.

1. Analizarea situației operative existente.

Activitatea de analizare a situației operative existente constă în evaluarea acesteia prin prisma necesității realizării unei infiltrări în cazul dat.

Această analiză trebuie să asigure cunoașterea temeinică și aprecierea obiectivă a tuturor informațiilor cu privire la personalitatea elementului urmărit (vîrstă, profesie, loc de muncă, domiciliu, situație familială, antecedente politice și penale, trăsături de caracter, interese, aptitudini, înclinații, pasiuni, vicii etc.), precum și a datelor referitoare la natura activității ostile pe care o desfășoară sau la intențiile și legăturile ce le are ; totodată, se impune cunoașterea tuturor posibilităților informatorilor și colaboratorilor dirijați deja pe lîngă persoana în cauză și estimarea perspectivelor folosirii acestora în continuare.

În baza studierii și aprecierii realiste a datelor și informațiilor existente despre persoana urmărită se vor putea determina condițiile concrete în care se va acționa pentru înfăptuirea infiltrării.

Analizarea situației operative trebuie să reliefeze, printre altele, împrejurările favorabile realizării infiltrării. Aceste împrejurări pot fi multiple, variate, specifice fiecărui caz în parte și constau în : preocuparea unor elemente urmărite de a atrage noi persoane la activitatea lor ostilă ; interesul pe care-l manifestă asemenea elemente pentru persoane ce exercită o anumită profesie, lucrează în diferite domenii ale științei și tehnicii, în obiective importante ale economiei naționale, în aparatul de stat sau obștesc ori fac dese deplasări în străinătate ; tendința unor elemente de a stabili legături cu anumite servicii de spionaj, cu persoane din emigrația reacționară sau cu alți cetățeni străini ; existența la anumite persoane urmărite a unor preocupări, preferințe, înclinații mai deosebite pentru știință, artă, sport etc. ; interesele unor astfel de elemente de a obține anumite servicii, de a vinde sau a-și procura diverse obiecte ș.a.m.d.

Cunoașterea a cît mai multe amănunte cu privire la eventuale asemenea împrejurări specifice situației date permite alegerea celor mai potriviți informatori pentru infiltrare și conceperea modului concret de cum se va acționa în acest scop (varianta de infiltrare ; locul, timpul și pretextul intrării informatorului în contact cu persoana în cauză ; modul cum va trebui să se comporte acesta pentru permanentizarea relațiilor cu persoana urmărită și pentru cîștigarea încrederii ei ; măsurile ce se vor lua pentru cunoașterea permanentă a felului cum procedează informatorul, a reacțiilor persoanei urmărite și a împrejurărilor noi apărute, în funcție de care să se poată întreprinde acțiunile ce se impun în vederea asigurării reușitei infiltrării).

2. Alegerea celui mai corespunzător informator.

Informatorul considerat cel mai potrivit pentru infiltrare se alege pe baza anumitor criterii, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, de informațiile ce se impun a fi obținute de la și despre persoana urmărită, precum și de natura și conținutul altor sarcini informativ-operative.

În primul rînd, un asemenea informator *trebuie să prezinte interes pentru persoana urmărită din punctul de vedere al profesiei, funcției, relațiilor, antecedentelor, înclinațiilor și pasiunilor sale.* Acest interes se impune să fie analizat în strînsă legătură cu scopul concret care se urmărește prin infiltrare.

Astfel, în cazul unei persoane semnalate că manifestă interes pentru un anumit gen de date cu caracter secret, va fi selecționat un informator care, prin funcție, loc de muncă, relații etc. să pară util acesteia tocmai pe linia interesului manifestat.

Atunci cînd se urmărește realizarea unei infiltrări pe lîngă o persoană semnalată cu preocupări ostile, asupra căreia s-a hotărît să se acționeze în vederea recrutării ei, la selecționarea celui mai indicat informator se va avea în vedere ca prin acesta să se poată definitiva studiul asupra persoanei în cauză și crea condițiile necesare realizării scopului propus.

Interesul urmărit de elementul care face obiectul muncii de securitate reprezintă unul dintre factorii principali ce facilitează infiltrarea și, de cele mai multe ori, temeiul hotărîtor în baza căruia se realizează apropierea de persoana respectivă și cîștigarea încrederii acesteia. De aceea, postura în care apare informatorul trebuie să fie reală sau cel puțin verosimilă, pentru a rezista la verificările efectuate de cel urmărit. În esență, deci, se impune ca informatorul ales pentru infiltrare să îndeplinească asemenea condiții, ori acestea să fie într-atît de firesc legendate, încît să trezească interesul persoanei urmărite sau să-i atragă cel puțin atenția că face parte din categoria celor de care are nevoie, în vederea realizării scopurilor sale.

Cunoscînd interesul persoanei urmărite, respectiv ce informații și date caută, ce obiectiv vizează, spre ce categorie de persoane își îndreaptă atenția etc., ofițerul de securitate poate veni în „întîmpinarea" sa, așa cum s-a procedat în cazul relatat în continuare.

Un cetățean străin, reprezentant al mai multor firme occidentale, fusese semnalat că se ocupă cu culegerea de informații cu caracter secret despre țara noastră. În acest sens, atît în străinătate, cît și cu ocazia vizitelor frecvente pe care le făcea în România, sub pretextul că ar dori să ofere piese de schimb pentru navele comerciale, contacta cetățeni români, mai ales marinari, comandanți și secunzi de nave etc. În mod special însă manifesta un interes deosebit pentru a-și crea relații în rîndul unor cetățeni români constructori de nave și funcționari din comerțul exterior.

În urma încadrării lui informative și a supravegherii cu ajutorul mijloacelor speciale a rezultat că unul dintre scopurile sale era de a se edifica asupra persoanelor pe care le contacta, mai ales în ceea ce privește locul lor de muncă, funcția,

Analizarea situaţiei operative trebuie să reliefeze, printre altele, împrejurările favorabile realizării infiltrării. Aceste împrejurări pot fi multiple, variate, specifice fiecărui caz în parte şi constau în : preocuparea unor elemente urmărite de a atrage noi persoane la activitatea lor ostilă ; interesul pe care-l manifestă asemenea elemente pentru persoane ce exercită o anumită profesie, lucrează în diferite domenii ale ştiinţei şi tehnicii, în obiective importante ale economiei naţionale, în aparatul de stat sau obştesc ori fac dese deplasări în străinătate ; tendinţa unor elemente de a stabili legături cu anumite servicii de spionaj, cu persoane din emigraţia reacţionară sau cu alţi cetăţeni străini ; existenţa la anumite persoane urmărite a unor preocupări, preferinţe, înclinaţii mai deosebite pentru ştiinţă, artă, sport etc. ; interesele unor astfel de elemente de a obţine anumite servicii, de a vinde sau a-şi procura diverse obiecte ş.a.m.d.

Cunoaşterea a cît mai multe amănunte cu privire la eventuale asemenea împrejurări specifice situaţiei date permite alegerea celor mai potriviţi informatori pentru infiltrare şi conceperea modului concret de cum se va acţiona în acest scop (varianta de infiltrare ; locul, timpul şi pretextul intrării informatorului în contact cu persoana în cauză ; modul cum va trebui să se comporte acesta pentru permanentizarea relaţiilor cu persoana urmărită şi pentru cîştigarea încrederii ei ; măsurile ce se vor lua pentru cunoaşterea permanentă a felului cum procedează informatorul, a reacţiilor persoanei urmărite şi a împrejurărilor noi apărute, în funcţie de care să se poată întreprinde acţiunile ce se impun în vederea asigurării reuşitei infiltrării).

2. **Alegerea celui mai corespunzător informator.**

Informatorul considerat cel mai potrivit pentru infiltrare se alege pe baza anumitor criterii, în funcţie de particularităţile fiecărui caz în parte, de informaţiile ce se impun a fi obţinute de la şi despre persoana urmărită, precum şi de natura şi conţinutul altor sarcini informativ-operative.

În primul rînd, un asemenea informator *trebuie să prezinte interes pentru persoana urmărită din punctul de vedere al profesiei, funcţiei, relaţiilor, antecedentelor, înclinaţiilor şi pasiunilor sale.* Acest interes se impune să fie analizat în strînsă legătură cu scopul concret care se urmăreşte prin infiltrare.

Astfel, în cazul unei persoane semnalate că manifestă interes pentru un anumit gen de date cu caracter secret, va fi selecţionat un informator care, prin funcţie, loc de muncă, relaţii etc. să pară util acesteia tocmai pe linia interesului manifestat.

Atunci cînd se urmăreşte realizarea unei infiltrări pe lîngă o persoană semnalată cu preocupări ostile, asupra căreia s-a hotărît să se acţioneze în vederea recrutării ei, la selecţionarea celui mai indicat informator se va avea în vedere ca prin acesta să se poată definitiva studiul asupra persoanei în cauză şi crea condiţiile necesare realizării scopului propus.

Interesul urmărit de elementul care face obiectul muncii de securitate reprezintă unul dintre factorii principali ce facilitează infiltrarea şi, de cele mai multe ori, temeiul hotărîtor în baza căruia se realizează apropierea de persoana respectivă şi cîştigarea încrederii acesteia. De aceea, postura în care apare informatorul trebuie să fie reală sau cel puţin verosimilă, pentru a rezista la verificările efectuate de cel urmărit. În esenţă, deci, se impune ca informatorul ales pentru infiltrare să îndeplinească asemenea condiţii, ori acestea să fie într-atît de firesc legendate, încît să trezească interesul persoanei urmărite sau să-i atragă cel puţin atenţia că face parte din categoria celor de care are nevoie, în vederea realizării scopurilor sale.

Cunoscînd interesul persoanei urmărite, respectiv ce informaţii şi date caută, ce obiectiv vizează, spre ce categorie de persoane îşi îndreaptă atenţia etc., ofiţerul de securitate poate veni în „întîmpinarea" sa, aşa cum s-a procedat în cazul relatat în continuare.

Un cetăţean străin, reprezentant al mai multor firme occidentale, fusese semnalat că se ocupă cu culegerea de informaţii cu caracter secret despre ţara noastră. În acest sens, atît în străinătate, cît şi cu ocazia vizitelor frecvente pe care le făcea în România, sub pretextul că ar dori să ofere piese de schimb pentru navele comerciale, contacta cetăţeni români, mai ales marinari, comandanţi şi secunzi de nave etc. În mod special însă manifesta un interes deosebit pentru a-şi crea relaţii în rîndul unor cetăţeni români constructori de nave şi funcţionari din comerţul exterior.

În urma încadrării lui informative şi a supravegherii cu ajutorul mijloacelor speciale a rezultat că unul dintre scopurile sale era de a se edifica asupra persoanelor pe care le contacta, mai ales în ceea ce priveşte locul lor de muncă, funcţia,

relațiile, concepțiile politice, pasiunile, slăbiciunile etc. Cetățeanul străin desfășura deci o amplă activitate de studiere a unor persoane prin care intenționa să-și realizeze planurile.

Întrucît se cunoștea spre ce categorii de persoane își îndrepta atenția in mod special, a fost selecționat, în vederea infiltrării, un informator, inginer constructor de nave civile, cu relații în rîndul ofițerilor de marină, care cunoștea mai multe limbi de circulație mondială. Informatorul a fost plasat în cîmpul de atenție al cetățeanului străin respectiv, care, sub același pretext folosit și în alte împrejurări, l-a contactat, a căutat să cultive relații cu el, să și-l apropie, încercînd să obțină informațiile ce-l interesau. Infiltrarea a reușit pe deplin, pentru că străinul a văzut în informator exact persoana de care avea nevoie, aptă să-i satisfacă interesul pentru o anumită categorie de date. Odată infiltrarea realizată cu succes, prin dirijarea competentă a informatorului s-a reușit să se stabilească cu certitudine faptul că „inofensivul" comerciant străin atenta la interesele economice ale țării noastre, prin informațiile secrete pe care se străduia să le culeagă.

Rolul „interesului" persoanei urmărite în realizarea infiltrării poate fi mult sporit dacă informatorul reușește să se facă agreat, simpatizat, dînd astfel și o nuanță afectivă relațiilor sale cu aceasta.

Întotdeauna este necesar *să se aprecieze realist rolul acestui „interes" și să se înțeleagă faptul că el nu poate fi ignorat sau înlocuit cu niște criterii simpliste, formale*. Așa, spre exemplu, alegerea unui informator pentru o infiltrare numai pe baza faptului că poate intra in contact și permanentiza relațiile cu persoana urmărită, că are profesie și preocupări asemănătoare cu aceasta, că au cunoștințe comune sau că au activat în trecut în aceeași organizație fascistă poate fi fără perspective operative. Numai pe baza unor asemenea considerente este mai puțin probabil că persoana urmărită va reacționa față de informator în sensul dorit de cei ce îl dirijează. Deși este posibil ca și în asemenea situații informatorul în cauză să furnizeze unele date despre elementul respectiv, acestea nu se vor referi decît la aspecte periferice, de mică importanță. Întotdeauna, elementele urmărite își îndreaptă atenția, cu precădere, asupra acelor persoane care, prin poziție socială, loc de muncă sau relații, le pot fi de folos în realizarea scopurilor vizate.

În situația cînd informatorul ales nu prezintă interes pentru persoana urmărită numai datorită împrejurărilor firești, este necesar să se aprecieze în ce măsură se poate recurge la legende informative. În elaborarea unei legende informative se va porni tot de la împrejurările naturale legate de situația informatorului și, în același timp, se va stabili dacă el este în stare să se folosească de versiunea preconizată.

În al doilea rînd, informatorul ales pentru infiltrare trebuie *să aibă calitățile necesare* pentru a fi capabil să se orienteze în mod corespunzător în toate situațiile care se pot ivi în procesul infiltrării. În acest sens, se impune ca el să corespundă pe deplin sub aspectul pregătirii, al aptitudinilor și al trăsăturilor de caracter, să aibă experiență în munca informativă, să dovedească prezență de spirit, stăpînire de sine și mai ales capacitatea de a face față cu succes diferitelor situații în care ar putea fi pus de persoana urmărită dacă intenționează să-l verifice.

Evaluarea realistă a calităților informatorului, corelată cu punerea lor corectă în valoare în procesul infiltrării contribuie în mod substanțial la realizarea scopului urmărit.

Un alt criteriu important în alegerea informatorului pentru infiltrare constă în a se avea *certitudinea că, în cazul dat, acesta va dovedi deplină loialitate* în îndeplinirea sarcinilor ce fac obiectul infiltrării. Pentru aceasta, informatorul selecționat pentru infiltrare trebuie să fie minuțios verificat sub toate aspectele, punîndu-se accentul pe cinstea, corectitudinea, sinceritatea și obiectivitatea lui în colaborarea cu organele de securitate.

Alegerea pentru infiltrare a unor informatori insuficient verificați și prea puțin cunoscuți în ce privește atașamentul, cinstea și corectitudinea lor poate avea drept consecință obținerea de date nereale cu privire la persoanele ce fac obiectul muncii de securitate, adoptarea unor comportări provocatoare față de acestea, angrenarea lor la acțiuni ce contravin legilor țării, trădarea colaborării și alte asemenea urmări, cu toate implicațiile pe care le au. Ilustrativ în sensul celor de mai sus este cazul unei informatoare selecționată spre a fi infiltrată pe lîngă o persoană urmărită care manifesta interes pentru date secrete, mai ales din domeniul economic. În prima fază acțiunea a reușit datorită atît experienței informatoarei, cît și interesului manifestat de persoana respectivă pentru soțul acesteia, care ocupa o funcție relativ importantă în cadrul unui minister. Drept urmare, la început informatoarea a

furnizat unele informaţii utile. Dar, creditul prea mare de care se bucura aceasta din partea ofiţerului, bazat pe rezultatele obţinute în procesul verificării ei anterioare, a dus la tergiversarea reverificării sale timp de circa un an de zile. În această perioadă, relaţiile sale de familie se deterioraseră, ea ajungînd să aibă legături neoficiale cu persoane ce prezentau interes operativ şi faţă de care a trădat colaborarea cu organele de securitate.

În aprecierea loialităţii informatorului selecţionat pentru infiltrare trebuie acordată o atenţie aparte şi stabilirii precise a relaţiilor dintre el şi persoana urmărită. Astfel, este necesar să se cunoască raporturile care au existat sau ce se pot crea între persoana urmărită şi informator şi, în general, părerile şi poziţia acestuia în legătură cu elementul respectiv. Cunoaşterea temeinică şi aprecierea justă a raporturilor existente sau ce se pot crea între informator şi persoana pe lîngă care urmează a fi infiltrat au o deosebită importanţă practică.

Pot fi, de pildă, cazuri în care infiltrarea informatorului pe lîngă o anumită persoană să fie inoportună tocmai ca urmare a existenţei între cei doi a unor relaţii de afecţiune de natură spirituală, politică etc. Într-un caz, de exemplu, s-a încercat infiltrarea unui informator pe lîngă o persoană care desfăşura activitate naţionalist-şovină, fără ca ofiţerul să aibă cunoştinţă că şi informatorul era pătruns de sentimente asemănătoare. Urmarea a fost că în scurt timp informatorul s-a desconspirat tocmai datorită similitudinii sentimentelor celor doi.

Într-un alt caz, s-a preconizat infiltrarea unui informator pe lîngă un cadru al unui serviciu de spionaj care acţiona pe teritoriul ţării noastre sub acoperire diplomatică. Diplomatul în cauză avea nevoie de un secretar pe care să-l angajeze la reprezentanţă. S-a hotărît imediat să se folosească un asemenea prilej pentru a fi încadrat informativ şi a fost selecţionat în acest scop un informator ce corespundea condiţiilor puse de diplomat. Primul contact s-a desfăşurat în împrejurări fireşti şi s-a apreciat că infiltrarea este pe punctul de a se realiza. Verificările ulterioare însă au stabilit că informatorul trădase faţă de diplomat colaborarea cu organele de securitate. Analizîndu-se cauzele eşecului, a rezultat că atunci cînd se procedase la alegerea informatorului nu se avusese în vedere faptul că acesta fusese foarte interesat să obţină cu orice preţ un post în Bucureşti, care să-i aducă venituri cît mai mari, fiind astfel pretabil de a fi pus într-o stare de dependenţă

morală. Tentat de avantajele pe care i le oferise postul în cauză şi dorind să cîştige simpatia diplomatului, să intre în graţia acestuia pentru a fi sigur de angajare, el a trădat misiunea ce îi fusese încredinţată, cazul său dovedind încă o dată cît de dificilă este selecţionarea unui informator pentru o infiltrare şi cîtă importanţă are verificarea riguroasă şi multiplă a candidaţilor pentru asemenea acţiuni.

Criteriile în baza cărora se face selecţionarea informatorilor pentru infiltrare constituie un tot unitar şi trebuie apreciate în intercondiţionarea lor, deoarece numai aşa se asigură realizarea sarcinilor preconizate prin acţiunea de infiltrare.

Pentru alegerea celui mai bun informator se procedează astfel :

Se analizează informatorii din legătura personală. Dacă se constată că nici unul nu este corespunzător, se studiază posibilitatea folosirii unor informatori din legătura altor ofiţeri din aceeaşi subunitate sau unitate de securitate. La nevoie se poate apela, pe cale ierarhică, şi la informatori ai altor unităţi de securitate. Concomitent, se studiază şi legăturile prezente şi trecute ale persoanei urmărite, care sînt verificate în evidenţele de securitate, în ideea că printre acestea pot fi şi informatori.

3. Instruirea informatorului pentru infiltrare.

Instruirea informatorului selecţionat pentru infiltrare se face în funcţie de mai mulţi factori, şi anume : stadiul în care se află procesul de urmărire a persoanei respective ; natura şi conţinutul sarcinilor ce se preconizează a fi realizate ; condiţiile specifice în care va acţiona informatorul (determinate de loc, de timp şi de trăsăturile personalităţii elementului urmărit) ; situaţia lui personală ; raporturile dintre acesta şi persoana în cauză şi natura eventualelor relaţii dintre ei etc.

Toţi aceşti factori impun ca instruirea informatorului în vederea infiltrării să capete o tratare individuală, de la caz la caz. În acest proces se procedează, în linii generale, astfel :

Cînd se apreciază că este necesar ca informatorului să i se comunice cine este persoana pe lîngă care urmează a fi infiltrat, înainte de a se hotărî asupra modului cum să acţioneze, trebuie să i se ceară şi lui părerea în acest sens. O asemenea manieră de lucru îşi are importanţa sa, deoarece informatorul, fiind mai aproape de condiţiile şi împrejurările concrete în care urmează să acţioneze, poate sugera păreri şi

soluţii corespunzătoare. Pe de altă parte, în discuţiile cu el se pot stabili anumite detalii care să confirme dacă ofiţerul a raţionat just sau se obţin elemente noi, pentru îmbunătăţirea concepţiei generale privind acţiunea de infiltrare. În orice caz, după consultarea informatorului este necesar ca părerile acestuia să fie analizate cu discernămînt şi spirit de răspundere, pentru a nu se ajunge în situaţia de a se respinge în mod neîntemeiat anumite idei bune, ori de a se accepta soluţii necorespunzătoare.

Cînd informatorul nu cunoaşte persoana ce urmează să o contacteze în vederea infiltrării, pentru a se orienta mai bine este pus în temă cu privire la aceasta, comunicîndu-i-se o serie de date despre ea, care să-l ajute în realizarea sarcinilor sale. Astfel, în funcţie de necesităţi i se pot comunica date de identificare şi caracterizare despre persoana urmărită, cum ar fi : vîrstă, antecedente, profesie, loc de muncă, preferinţe, obiceiuri, slăbiciuni sau alte trăsături ale personalităţii sale. Informatorul va fi instruit asupra felului cum să folosească asemenea date, atrăgîndu-i-se atenţia că pentru a nu trezi suspiciuni va putea să se refere la ele numai după ce i-au fost aduse la cunoştinţă chiar de cel în cauză sau de legături ale acestuia.

Despre activitatea ostilă a persoanei urmărite sau cu privire la semnalările ce există asupra acesteia, de regulă, informatorului nu i se dau nici un fel de date concrete. Se procedează astfel deoarece, în discuţiile cu persoana urmărită, acesta ar putea să se refere în mod involuntar la lucruri despre care elementul respectiv nu i-a vorbit, ceea ce ar duce la desconspirare. Pe de altă parte, dacă informatorului i se vor spune date concrete despre activitatea ostilă a persoanei urmărite, există şi riscul ca el să-şi formeze anumite păreri preconcepute, care l-ar influenţa negativ în realizarea sarcinilor.

În situaţiile cînd informatorului aflat în pregătire pentru infiltrare nu i se spune cine este persoana care interesează organele de securitate, atît pentru verificarea sa mai profundă, cît şi pentru a se evita eventuale greşeli care pot duce la desconspirare, acesta este introdus în diferite colective (de inventariere, de control etc.) în care se află şi obiectivul, ori este determinat, sub anumite pretexte, să frecventeze locurile sau mediile unde se ştie că merge de obicei şi persoana urmărită, scontîndu-se că astfel comportarea celui în cauză îi va atrage atenţia şi el va sesiza ofiţerul ce îl are în legătură.

Atunci cînd informatorul ce urmează a fi infiltrat semnalează că a cunoscut sau a auzit de o anumită persoană (pe lîngă care, de fapt, se intenţionează să fie infiltrat), i se arată că aceasta prezintă interes pentru organele de securitate, iar instruirea lui se face pe baza semnalării respective.

Pe măsură ce în cadrul procesului de infiltrare informatorul furnizează diferite date, în raport cu conţinutul acestora şi cu necesităţile concrete, el va fi pus la curent cu diverse aspecte noi referitoare la persoana urmărită.

De menţionat că punerea în temă a informatorului vizează strict numai acele date care îi sînt absolut necesare pentru infiltrare. De asemenea, se impune să se manifeste o deosebită grijă pentru conspirarea celorlalte mijloace ale muncii de securitate folosite în cazul în care se face infiltrarea.

Concomitent cu punerea în temă, informatorul este instruit în detaliu asupra conduitei ce trebuie s-o adopte, a procedeelor pe care să le folosească pentru a face cunoştinţă sau a relua contactele cu cel urmărit, cum să-şi permanentizeze legăturile cu el şi cum să-i cîştige încrederea, avîndu-se în vedere reacţiile probabile ale acestuia.

Conduita informatorului trebuie să poarte amprenta personalităţii lui, să fie bine individualizată, clară, corespunzătoare şi verosimilă, pentru ca cel urmărit să nu-şi dea seama că acesta este un executant al indicaţiilor altcuiva. În stabilirea conduitei se va ţine seama obligatoriu de ceea ce poate cunoaşte informatorul, de modul său de comportare şi de cum este caracterizat în general, precum şi de posibilităţile persoanei urmărite de a-l verifica. Conduita se impune să fie realistă şi elastică pe tot parcursul folosirii informatorului într-un anumit caz. Ori de cîte ori evoluţia situaţiei operative reclamă, se vor lua măsuri de retuşare a conduitei acestuia, în aşa fel încît să i se creeze impresia persoanei urmărite că ea l-ar influenţa pe informator.

Linia de conduită fixată informatorului pentru infiltrare trebuie să fie aceeaşi şi faţă de alte persoane urmărite, mai ales dacă acestea se cunosc reciproc. În astfel de împrejurări este necesar să se analizeze bine oportunitatea utilizării concomitente a informatorului în mai multe cazuri, deoarece „universalizarea" lui creează condiţii favorabile persoanelor urmărite pentru a-l verifica, existînd pericolul desconspirării acestuia.

Indiferent de cazul în care se preconizează o infiltrare, conduita informatorului nu trebuie să fie provocatoare. În afară de faptul că o asemenea atitudine contravine legilor și principiilor ce guvernează munca de securitate, se cunoaște că elementele urmărite, mai ales cînd sînt cetățeni străini, evită persoanele care denigrează realitățile din țara noastră sau se oferă, pur și simplu, să furnizeze date și informații secrete, suspectîndu-le de a fi în legătura organelor de securitate. Informatorul capabil să capteze atenția asupra sa trebuie să se comporte, de regulă, ca un om absolut loial, deoarece elementul urmărit, dacă are nevoie de serviciile lui, se va lupta să-l cîștige de partea sa. În același timp însă, informatorul va fi instruit să-și dezvăluie față de persoana urmărită, discret și verosimil, eventualele sale „părți slabe", sugerîndu-i astfel în mod indirect că ar putea fi exploatat. Astfel, de la caz la caz, el ar putea trece drept un ins cu „scăpări" în discuții în legătură cu activitatea sa profesională, deci pretabil pentru a fi exploatat „în orb" sau a fi atras la activitate ostilă, interesat să plece la studii peste hotare, preocupat să găsească o posibilitate de a procura medicamente costisitoare din străinătate, dornic de a fi curtat și flatat etc. În ultimă instanță, informatorul se poate lăsa chiar „îndatorat" față de persoana urmărită, pentru ca aceasta să încerce să exploateze o astfel de situație. Aceste „puncte slabe" ale informatorului trebuie raportate la personalitatea sa și să fie în strînsă concordanță cu conduita fixată. De asemenea, modul lui de a reacționa în diferite situații, precum și actele pe care le va întreprinde pentru realizarea sarcinilor trebuie să se înscrie perfect pe fondul coordonatelor conduitei stabilite. Prevenirea unor posibile greșeli din partea informatorului se face prin stabilirea modului concret de a reacționa la cele mai diferite situații în care ar putea fi pus de persoana urmărită. Așa, de exemplu, el va fi sfătuit să evite acele situații nefirești de a se eschiva de la răspunsuri chiar și atunci cînd i se cer de către persoana urmărită date nesecrete, pe care, datorită profesiei, funcției ori relațiilor sale, poate, în mod normal, să le cunoască și să le relateze cînd este cazul. Altfel, elementul respectiv poate trage concluzia că informatorul este deosebit de vigilent și deci nu are rost să-și piardă timpul cu el, că acesta s-a erijat doar în cunoscător al unor probleme, dar că în realitate este străin de asemenea lucruri sau pur și simplu că este în legătura organelor de securitate, pentru că nu se comportă firesc și iese din comun cu reținerile sale excesive.

Uneori, pentru a se atrage atenția persoanei urmărite asupra informatorului în curs de infiltrare, în baza aprobării, acesta poate fi dotat cu un minim necesar de date, pe care este autorizat să le transmită. În astfel de situații trebuie procedat cu multă atenție și discernămînt, pentru ca prin materialele respective să nu se aducă prejudicii țării, dar să se trezească interesul persoanei urmărite pentru informator. Momentul ales pentru ca informatorul să furnizeze datele pregătite în acest scop este foarte important, în sensul că nu trebuie să fie nici prematur, cînd relațiile dintre cei doi nu sînt încă suficient de consolidate, dar nici după multe amînări, întrucît în ambele cazuri s-ar putea ajunge la desconspirarea acțiunii.

De menționat că „înarmarea" informatorului cu diverse materiale (documente, fotografii, cărți, reviste, obiecte etc.) se face nu numai pentru a se trezi interesul persoanei spre care este dirijat, ci și în scopul de a se justifica linia de conduită ce i s-a fixat sau a se susține anumite legende. În orice situație însă, indiferent de experiența informatorului, acesta va fi foarte temeinic instruit — chiar și în scris în cazuri mai deosebite — în legătură cu modul cum urmează să utilizeze materialele respective, procedîndu-se și la eventuala sa verificare asupra gradului de însușire a instructajului respectiv.

În cadrul instruirii informatorului pentru infiltrare, acesta trebuie pregătit pentru a face față oricăror eventuale verificări la care ar putea fi supus din partea persoanei urmărite. De exemplu, se impune ca el să știe din timp că pentru a-l verifica, elementul în cauză ar putea să acționeze în felul următor : simulează că îi cere unele date secrete inaccesibile lui, ori pe care, în mod normal, nu are cum să le obțină, pentru a vedea dacă informatorul, cu toate acestea, se va oferi să i le procure ; „uită" materiale „secrete" în locuri accesibile informatorului ; încearcă să-l determine treptat să recunoască legătura sa cu organele de securitate sau chiar să-l provoace în acest sens, fie arătîndu-i că posedă date certe că este informator, fie utilizînd alte șiretlicuri, pentru a observa cum reacționează. Cunoscînd asemenea posibile modalități de acțiune prin care persoana urmărită încearcă să-l verifice, informatorul va fi în măsură să se comporte firesc, să nu se angajeze la procurarea unor date inaccesibile lui, pentru că s-ar autodemasca, să manifeste indiferență față de eventualele hîrtii „uitate" de cel urmărit pe birou, să fie vigilent și să nu

se lase provocat cu argumente gratuite, potrivit cărora respectivul ar dispune de dovezi ce atestă colaborarea sa cu securitatea.

Varietatea şi posibila ingeniozitate a procedeelor de verificare folosite de persoanele urmărite impun ca în procesul instruirii informatorului selecţionat pentru infiltrare să li se acorde toată atenţia, pentru a nu se ajunge la ratarea întregii acţiuni, cu toate consecinţele ce decurg din aceasta.

Indiferent de locul unde şi de modul cum se preconizează realizarea primului contact, informatorul nu trebuie să manifeste insistenţă în a stabili relaţii cu persoana pe lîngă care urmează a fi infiltrat. Dimpotrivă, este indicat ca el să afişeze o oarecare lipsă de interes în acest sens şi să se comporte de aşa manieră încît persoana urmărită să aibă impresia că iniţiativa este de partea ei, în astfel de condiţii neexistînd nici un risc de a-l suspiciona.

Într-un caz în care s-a încercat infiltrarea unui informator pe lîngă un fost legionar semnalat cu preocupări ostile prezente, primul contact s-a desfăşurat în mod corespunzător. După aceea, elementul urmărit, probabil pentru a-l verifica pe informator, i-a spus acestuia că o anumită perioadă de timp este foarte ocupat şi că îl va căuta el la telefon pentru a se mai revedea. Timp de trei săptămîni el însă nu l-a căutat pe informator. Grăbindu-se nejustificat pentru a materializa prin informaţii concrete acest început de infiltrare, ofiţerul care îl avea în legătură pe informator l-a instruit să facă în aşa fel încît să-l întîlnească „întîmplător" pe cel în cauză. Această manieră de lucru a fost suficientă însă pentru ca fostul legionar, element versat şi abil, să devină suspicios şi, pentru orice eventualitate, în continuare l-a evitat definitiv pe informator. Din cele de mai sus se poate trage concluzia că a-l instrui pe informator să fie activ, ofensiv nu înseamnă a-l determina să „forţeze nota", să grăbească ritmul acţiunii de infiltrare. Rolul activ al informatorului trebuie să se manifeste şi în asemenea situaţii, ca în atîtea altele, prin a-şi afirma calităţile, prin a se face cît mai interesant pentru persoana pe lîngă care urmează a fi infiltrat.

4. Folosirea împrejurărilor naturale şi crearea de condiţii care să faciliteze realizarea primului contact cu persoana urmărită şi cîştigarea încrederii acesteia.

Realizarea primului contact dintre informator şi persoana urmărită, precum şi permanentizarea legăturilor dintre ei trebuie să se facă într-un mod cît mai natural posibil, fără a se trezi bănuieli elementului în cauză că s-ar afla în atenţia organelor de securitate.

Se ştie că un individ versat, cu experienţă în activitatea ostilă, se autoverifică mereu, studiindu-şi în permanenţă şi colaboratorii. Căutînd să afle dacă este sau nu în atenţia organelor de securitate, dacă activitatea lui ostilă este sau nu cunoscută, persoana urmărită este deosebit de interesată în a observa cine caută să intre în discuţii cu ea şi insistă în permanentizarea relaţiilor reciproce şi mai ales de ce anume o face. În cazul în care va intui că o anumită persoană este trimisă special către ea, dacă nu o va respinge, formal şi-o va apropia, căutînd să treacă drept un element cinstit. Pentru a se evita asemenea situaţii este necesar să se creeze impresia persoanei urmărite că realizarea contactului şi stabilirea de relaţii între ea şi informator este rezultatul căutărilor şi iniţiativelor sale. Spulberarea oricărei umbre de îndoială, de neîncredere a persoanei urmărite faţă de informator este o condiţie obligatorie pentru ca infiltrarea să reuşească. Dar pentru aceasta se impun cunoaşterea şi folosirea tuturor împrejurărilor naturale favorabile existente care pot facilita realizarea şi apoi permanentizarea contactului cu persoana urmărită. În mod necesar, primul contact trebuie să asigure condiţii şi pretexte pentru noi întîlniri. Dacă împrejurările naturale existente nu sînt suficiente în acest scop, se vor întreprinde măsuri care să ducă la crearea unor împrejurări favorabile infiltrării, cum ar fi :

— trimiterea informatorului în vizită la o cunoştinţă comună a lui şi a persoanei urmărite la o dată cînd se ştie din informaţii verificate că elementul respectiv va fi acolo ;

— organizarea petrecerii de către informator a concediului său de odihnă în acelaşi loc şi aceeaşi perioadă cu cel urmărit ;

— realizarea unor întîlniri „întîmplătoare" între informator și persoana urmărită (dacă s-au cunoscut anterior) pe stradă, la o instituție, într-o sală de spectacole, în tren, la o convocare profesională etc. ;

— instruirea informatorului de a solicita persoanei urmărite satisfacerea unui serviciu ;

— transmiterea de către informator persoanei urmărite a unor vești de la o cunoștință comună dintr-o altă localitate sau din străinătate ;

— organizarea unui control efectuat de informator la locul de muncă al persoanei urmărite sau invers (în acest caz, organele de securitate intervin pentru organizarea acestui control, dar se au în vedere împrejurările reale care justifică luarea unei astfel de măsuri și evitarea abuzurilor) ;

— convocarea persoanei urmărite și a informatorului, împreună cu alți cetățeni, la aceeași dată, la o anumită instituție ș.a.m.d.

După ce se stabilește felul cum se va realiza contactul cu cel urmărit, de comun acord cu informatorul se pun la punct detaliile cu privire la locul, timpul și modul cum va proceda pentru a intra în discuții, problemele ce vor fi abordate în cadrul lor, pentru a se ajunge la permanentizarea relațiilor cu cel în cauză și apoi, treptat, la cîștigarea încrederii acestuia.

Într-un caz în care se preconizase infiltrarea unui informator pe lingă un fost legionar, foarte circumspect, semnalat cu activitate ostilă, s-a exploatat împrejurarea naturală că acesta urma să-și petreacă o parte din concediul de odihnă într-o stațiune montană. Stabilindu-se detaliile realizării primului contact, cu acordul informatorului s-a organizat și plecarea sa la „odihnă" în aceeași stațiune, dar cu o săptămînă mai devreme, pentru ca elementul urmărit să-l găsească deja acolo. În astfel de împrejurări, întîlnirea lor a părut foarte firească și informatorul a reușit să-l contacteze și să stabilească relații permanente cu el, care i-au permis să acționeze cu succes pentru a-și rezolva sarcinile.

Din acest exemplu rezultă că măsurile combinative întreprinse pentru realizarea primului contact dintre informator și elementul urmărit în vederea infiltrării, indiferent de gradul lor de complexitate, pentru a fi eficiente trebuie să aibă un aspect cît mai natural, să fie cît mai verosimile cu putință.

Ca orice acțiune complexă întreprinsă de organele de securitate, infiltrarea se realizează în baza unui plan elaborat după analizarea riguroasă a situației operative existente în cazul dat, cu scopul de a fi un document practic de lucru, în care să-și găsească loc toate măsurile ce se impun pentru obținerea eficienței necesare. După întocmirea planului în raport cu exigențele acțiunii respective, acesta se înaintează pentru aprobare factorilor competenți și apoi se trece la executarea sa.

III. REALIZAREA INFILTRĂRII

1. Sarcinile ce revin ofiţerului în procesul infiltrării.

Pregătirea informatorului pentru infiltrare este o condiţie necesară, dar nu suficientă pentru succesul unei astfel de măsuri. Deplina ei reuşită este determinată de modul cum ofiţerul de securitate o conduce, începînd de la realizarea cunoaşterii şi apropierii dintre informator şi persoana urmărită, continuînd cu dezvoltarea şi consolidarea relaţiilor dintre cei în cauză şi terminînd cu rezolvarea sarcinilor informative care au reclamat infiltrarea.

Încă de la declanşarea acţiunii este foarte important ca ofiţerul să cunoască exact reacţia persoanei urmărite, deoarece acest lucru îi va permite să-şi dea seama de perspectivele infiltrării, de eventualele neajunsuri ale acesteia, avînd posibilitatea să acţioneze în consecinţă.

În ceea ce priveşte evoluţia infiltrării, el se poate edifica atît din discuţiile purtate cu informatorul, cît şi din verificările ce le face prin celelalte mijloace specifice muncii de securitate. Ca urmare, ofiţerul are posibilitatea să stabilească dacă informatorul a respectat în întregime instructajul făcut, dacă eventualele abateri de la instructaj au fost impuse de vreo situaţie neprevăzută şi dacă el s-a orientat în mod corespunzător. În plus, el este obligat să cunoască dacă informatorul adeptă în procesul infiltrării sale o atitudine activă, dacă acţionează ofensiv şi combativ pentru îndeplinirea sarcinilor trasate. Indiferent de creditul de care se bucură ca urmare a activităţii sale pe linia colaborării cu organele de securitate, acesta trebuie verificat permanent în procesul infiltrării, ce

a se elimina orice dubii privind veridicitatea informaţiilor furnizate. Principalele sarcini ale ofiţerului de securitate în perioada realizării infiltrării unui informator din legătura sa sînt :

— analizarea minuţioasă a relatărilor informatorului referitoare la modul cum au decurs discuţiile sale cu persoana urmărită, cum a reacţionat aceasta la primul contact dintre ei, ce atitudine a avut faţă de legenda folosită sau de procedeele întrebuinţate pentru a-i cîştiga încrederea ;

— verificarea prin alţi informatori, precum şi prin alte mijloace ale muncii de securitate a reacţiei persoanei urmărite faţă de cel ce a contactat-o şi a eficacităţii măsurilor ce s-au luat pentru infiltrare ;

— instruirea permanentă şi amănunţită a informatorului asupra modului cum să procedeze în situaţiile apărute pe parcursul infiltrării, completarea, după caz, a punerii sale în temă cu privire la elementul urmărit şi ajustarea liniei de conduită în raport cu evoluţia situaţiei ;

— întreprinderea, în funcţie de necesităţi, a unor noi măsuri, cum ar fi dotarea informatorului cu alte materiale care să contribuie la cîştigarea încrederii persoanei urmărite etc. ;

— desfăşurarea unei susţinute munci de educare a informatorului, pentru a se preveni eventuala cădere a acestuia sub influenţa persoanei urmărite.

2. Modalităţi de infiltrare a informatorilor.

— Infiltrarea directă (nemijlocită) a informatorului (anexa nr. 1).

În situaţiile cînd se recurge la asemenea infiltrare, informatorul face direct cunoştinţă cu persoana urmărită, dacă nu o cunoaşte, sau reia legătura cu ea, dacă a cunoscut-o anterior, şi acţionează în continuare, conform instructajului, pentru a-i cîştiga treptat încrederea.

În procesul infiltrării directe este necesar să se acorde o atenţie sporită verosimilităţii pretextelor folosite de informator în vederea contactării persoanei urmărite, mai ales în cazul celor utilizate pentru realizarea primului contact sau la reluarea legăturilor cu ea. Acest lucru se impune datorită faptului că, de obicei, elementele urmărite sînt foarte circumspecte cînd fac cunoştinţă cu anumite persoane sau cînd se reîntîlnesc după un timp mai îndelungat cu foste cunoştinţe.

Cea mai mică greșeală în asemenea momente poate duce la nereușita infiltrării.

De regulă, se recurge la această modalitate de infiltrare în special atunci cînd persoana urmărită este mai sociabilă și nu manifestă o prudență exagerată, precum și dacă există împrejurări favorabile care să faciliteze realizarea în mod nemijlocit și firesc a cunoștinței informatorului cu elementul în cauză.

— **Infiltrarea informatorului printr-o legătură a persoanei urmărite** (anexa nr. 2).

Această modalitate de infiltrare a informatorului se realizează printr-o rudă, coleg de serviciu sau cunoștință de-ale persoanei urmărite. Ea se folosește în general în cazurile cînd elementul urmărit dovedește o prudență exagerată, are o fire mai puțin sociabilă și, bineînțeles, cînd se apreciază că, realizîndu-se prin legătura respectivă, infiltrarea își va atinge scopul.

Prudența manifestată de elementele ostile în activitatea lor le determină să-și aleagă complicii și confidenții după un prealabil și minuțios studiu, recrutîndu-i mai ales dintre prietenii lor apropiați sau prin intermediul acestora.

Infiltrarea printr-o legătură prezintă avantajul că îl face pe cel urmărit mai puțin bănuitor, întrucît el nu realizează cunoștința în mod întîmplător, ci printr-una dintre relațiile sale apropiate.

Reușita infiltrării informatorului printr-o legătură a persoanei urmărite este condiționată în mare măsură de cunoașterea relațiilor elementului în cauză și de alegerea dintre acestea tocmai a aceleia care, bucurîndu-se de cea mai mare considerație și încredere din partea obiectivului, poate contribui efectiv la finalizarea cu succes a acțiunii.

În cazul cînd informatorul cunoaște deja o asemenea legătură, se creează condiții mai prielnice pentru atingerea scopului urmărit, iar atunci cînd nu o cunoaște, trebuie realizat acest lucru.

Esența acestei modalități de infiltrare constă în faptul că, prin felul cum se face dirijarea informatorului, legătura este determinată să-și aducă contribuția la infiltrarea lui (îi face cunoștință cu cel urmărit, îl recomandă prin scrisori, vorbește favorabil despre el etc.), fără să bănuiască scopul urmărit de organele de securitate.

Caracteristic în realizarea infiltrării informatorului prin această modalitate este faptul că, mai întîi, el face cunoștință sau restabilește contactul cu legătura celui urmărit și, ulterior, cu ajutorul ei, îl abordează pe cel în cauză. Sînt însă și situații cînd contactul informatorului atît cu legătura persoanei urmărite, cît și cu aceasta, se face concomitent. În asemenea cazuri, informatorul trebuie să cîștige mai întîi creditul legăturii și apoi, cu sprijinul acesteia, treptat, să intre în intimitatea persoanei urmărite.

— **Infiltrarea informatorului prin alt informator** (anexa nr. 3).

De obicei, se adoptă o asemenea modalitate cînd situația operativă nu permite infiltrarea informatorului în mod direct sau printr-o legătură și cînd se apreciază că această variantă este mai avantajoasă.

Infiltrarea informatorului prin alt informator poate fi efectuată prin următoarele procedee : a) fără desconspirarea informatorilor între ei ; b) prin desconspirarea unuia dintre informatori față de celălalt (desconspirare unilaterală) ; c) prin desconspirarea informatorilor unul față de celălalt (desconspirare bilaterală).

a) *Infiltrarea fără desconspirarea informatorilor între ei.*

Acest procedeu se aseamănă sub unele aspecte cu infiltrarea informatorului printr-o legătură a persoanei urmărite. Ca și legătura celui urmărit, informatorul prin care se face infiltrarea își aduce contribuția la realizarea acesteia fără să cunoască scopul urmărit de organele de securitate. Deosebirea constă în faptul că, în acest caz, ofițerul are posibilitatea să dirijeze și să controleze atît acțiunile informatorului ce urmează a fi infiltrat, cît și pe ale celui prin care se face infiltrarea.

La realizarea infiltrării printr-o astfel de modalitate trebuie să se cunoască : în ce raporturi se află informatorul prin care se realizează infiltrarea cu persoana urmărită ; dacă informatorul care urmează a fi infiltrat l-a cunoscut sau nu pe cel urmărit, iar în caz afirmativ, cînd și în ce împrejurări ; dacă informatorii se cunosc sau nu reciproc, iar dacă se cunosc, care este natura relațiilor dintre ei ; dacă informatorii au furnizat sau nu informații unul despre celălalt, iar în caz afirmativ, la ce se referă acestea.

În cazul infiltrării unui informator prin alt informator, fără desconspirare, este necesar să existe sau să se creeze astfel de condiţii, care să-i ofere posibilitatea informatorului ce urmează a fi infiltrat să facă cunoştinţă sau să restabilească contactul cu celălalt informator, pentru ca prin acesta să intre în anturajul persoanei urmărite şi să-i cîştige încrederea.

De regulă, informatorul ce urmează a fi infiltrat este instruit să-l contacteze pe celălalt informator, care îi va fi înfăţişat ca o persoană ce prezintă interes pentru organele de securitate. Instructajul său în acest sens se va referi în detaliu la modul cum să procedeze şi să se comporte pentru a-i atrage atenţia prin discuţii, comportare, legături etc.

Celălalt informator, în virtutea obligaţiei sale de a semnala organelor de securitate orice persoană care apreciază că ar prezenta interes, se va sesiza şi va informa ofiţerul, care va aprecia informaţiile aduse şi-l va instrui să culeagă în continuare date despre comportarea şi intenţiile celui semnalat.

Ambii informatori trebuie instruiţi şi dirijaţi astfel, încît să fie convinşi, unul faţă de celălalt, că au de-a face cu o persoană ce interesează securitatea statului şi că aceasta este motivul pentru care au de rezolvat sarcinile informative trasate.

După un timp, cînd între cei doi informatori s-au stabilit relaţii şi s-au semnalat reciproc, informatorului prin care se realizează infiltrarea i se va indica, sub un motiv plauzibil, să-i facă noii sale legături cunoştinţă cu cel urmărit. La rîndul său, informatorul ce urmează a fi infiltrat va fi pregătit în detaliu asupra modului cum să procedeze, cum să se comporte cînd i se va face cunoştinţă cu persoana urmărită, pentru a trezi interesul acesteia şi a putea ulterior să rezolve sarcinile pentru care a fost infiltrat.

Informatorul prin care se face infiltrarea poate fi folosit în continuare în acelaşi caz, sau poate fi dirijat în alte probleme. Dacă se impune ca informatorii să fie folosiţi concomitent în aceeaşi lucrare, nu este indicat să li se dea sarcini identice, iar dacă li se trasează astfel de sarcini, modul de acţiune şi conduita lor trebuie să difere, întîlnirile cu ei se vor efectua în case de întîlniri diferite, iar informaţiile ce le vor furniza vor fi folosite cu maximum de atenţie, pentru a nu-i desconspira.

b) *Infiltrarea informatorului prin alt informator, cu desconspirare unilaterală.*

Acest procedeu se foloseşte în cazuri mai deosebite şi numai atunci cînd nu se poate realiza infiltrarea directă, printr-o legătură a persoanelor urmărite sau printr-un alt informator, fără desconspirare. Aprobarea pentru astfel de infiltrări o dau membrii Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securităţii statului, cu avizul unităţilor de profil pe care le coordonează.

Modul de a se realiza o asemenea infiltrare se caracterizează prin aceea că unul dintre informatori, de regulă cel mai puţin valoros, este desconspirat faţă de celălalt.

c) *Infiltrarea informatorului prin alt informator, cu desconspirare bilaterală.*

La acest procedeu se recurge numai atunci cînd interesele securităţii statului cer ca acţiunea de infiltrare să se desfăşoare cu maximum de operativitate şi cînd nu există alte posibilităţi pentru a se întreprinde o asemenea măsură. Înainte de a se întreprinde orice acţiune în acest sens, se sondează separat părerea celor doi informatori vizaţi în legătură cu eventuala lor desconspirare. Dacă se constată că aceştia nu ar avea reţineri, nesimţindu-se lezaţi în vreun fel de o asemenea măsură, li se cere consimţămîntul şi apoi sînt instruiţi asupra conduitei pe care vor trebui s-o adopte şi a sarcinilor ce urmează să le realizeze. O atenţie deosebită se va acorda însuşirii de către cei doi informatori a principalelor date de identificare şi caracterizare a fiecăruia dintre ei, a legendelor cu care sînt înarmaţi etc., pentru a exista o concordanţă deplină între cele ce vor spune persoanei urmărite unul despre celălalt. De asemenea, se va avea în vedere ca cei doi informatori, mai ales dacă se află în relaţii apropiate, să nu se pună de acord cu privire la o eventuală informare neobiectivă, denaturată a organelor de securitate. Şi în aceste cazuri aprobarea o dau membrii Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securităţii statului, cu avizul prealabil al unităţilor interesate.

IV. INFILTRAREA OFIȚERULUI DE SECURITATE

În practica muncii de securitate se ivesc situații cînd este mai indicată infiltrarea unui ofițer pe lîngă o persoană urmărită (anexa nr. 4). Cunoscînd cel mai bine particularitățile unui anumit caz și fiind mai pregătit pentru a se adapta împrejurărilor ivite, acesta poate rezolva cu mai multă eficiență sarcinile apărute la un moment dat într-o anumită acțiune.

Astfel, în raport cu scopul urmărit, ofițerul infiltrat va acționa în sensul schimbării mentalității elementului în cauză, al influențării acestuia, îl poate induce în eroare sau va crea condiții pentru prinderea sa în flagrant și, în general, pentru documentarea activității lui ostile, îl va determina să dea informații (fie în virtutea unor relații care se stabilesc între ei, fie în mod organizat, realizîndu-se și recrutarea lui).

Infiltrarea ofițerului se aseamănă, în linii mari, cu aceea a unui informator. Ca și în cazul infiltrării informatorului, aceasta poate fi directă sau indirectă (printr-o terță persoană — legătură a celui urmărit, informator etc.).

O asemenea infiltrare presupune unele dificultăți, legate atît de stabilirea legendei pentru acoperire, cît și de alegerea celui mai indicat ofițer pentru această acțiune. Dacă în cazul infiltrării unui informator problema acoperirii calității sale oficiale nu se pune, în cazul infiltrării ofițerului, aceasta este un aspect deosebit de important, de care depind în mare măsură infiltrarea și reușita acțiunii.

Se știe că orice element dușmănos nu se antrenează la vreo activitate ostilă cu altă persoană decît numai după o verificare prealabilă minuțioasă a acesteia, pentru a fi pe deplin convins de loialitatea ei. Printre altele se interesează de locul

de muncă al persoanei respective, de relațiile sale de serviciu și de familie, ce domiciliu are și ce telefon, unde poate fi căutat, îi propune să se viziteze reciproc acasă etc. Toate acestea, în cazul ofițerului, ca urmare a calității sale oficiale, trebuie bine regizate, astfel încît să se realizeze o conspirare efectivă și integrală a lui, mai ales atunci cînd acțiunea de infiltrare se întinde pe o durată mai mare de timp.

O altă problemă importantă în cazul unor astfel de infiltrări se referă la alegerea celui mai corespunzător ofițer pentru situația respectivă și la pregătirea multilaterală a acestuia. În afara unei temeinice pregătiri politice și profesionale, ofițerul care primește o atare misiune trebuie să aibă un larg orizont cultural, să fie un om de anturaj, de relații, cu o ținută plăcută și să știe să se comporte firesc în orice împrejurare. De asemenea, se impune neapărat să stăpînească temeinic cunoștințele pe care le reclamă acoperirea folosită.

De exemplu, într-o situație în care ofițerul apare ca cetățean străin, el trebuie să cunoască foarte bine limba acestuia, să o vorbească curent, să posede cunoștințele generale despre țara în cauză (de literatură, istorie, geografie, artă, religie etc.), să aibă o ținută corespunzătoare (haine, obiecte, tunsoare, mașină, pașaport etc.) și să respecte normele de comportament general (decență, solicitudine, respect), inclusiv unele obiceiuri, specifice cetățeanului străin pe care îl întruchipează. Aprobarea pentru asemenea infiltrări o dau membrii Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securității statului, după ce unitățile de profil au avizat recurgerea la un astfel de procedeu în cazul respectiv.

*

Tratarea independentă a modalităților de infiltrare nu trebuie să conducă la concluzia că în procesul muncii se practică numai infiltrări pure : directe, printr-o legătură, prin alt informator etc. Sînt frecvente situațiile în care la realizarea unei infiltrări prin alt informator, spre exemplu, își pot aduce contribuția una sau chiar mai multe legături ale persoanei

urmărite. Sau, în cazul unei infiltrări directe, în procesul derulării ei, dacă condițiile concrete permit, pentru consolidarea poziției informatorului în curs de infiltrare se poate apela la un alt informator sau la una din legăturile persoanei urmărite. Important este ca îmbinarea elementelor specifice diferitelor modalități de infiltrare să fie bine analizată și corelată, în raport cu particularitățile fiecărui caz, astfel încît prin infiltrare să se realizeze acea interpunere între interesul persoanei urmărite și obiectivul vizat de aceasta și, în consecință, să se rezolve sarcinile muncii de securitate.

DIPLOMATUL PĂCĂLIT

(Infiltrare directă)

La ambasada din București a unei țări capitaliste, urma să vină la post, în funcție de secretar II, o persoană despre care se obținuseră date verificate ce confirmau apartenența acesteia la serviciul de informații al țării sale.

Pentru urmărirea informativă a persoanei în cauză s-a hotărît, printre alte măsuri, și infiltrarea unui informator care să lucreze într-un obiectiv aflat în atenția serviciului de informații respectiv și care, prin profesia sa, să prezinte interes pentru diplomat. În acest scop a fost selecționat un informator de profesie inginer, cu experiență și bine verificat în colaborarea cu organele de securitate, de vîrstă apropiată cu diplomatul și de aceeași naționalitate.

Cunoscîndu-se data și trenul ce avea să-l aducă în țară pe cetățeanul străin s-a organizat ca într-o stație apropiată punctului de trecere a frontierei să urce și informatorul, care... tocmai făcuse o deplasare în interes de serviciu în zona respectivă. Pe parcursul călătoriei comune, între diplomat și informator s-au înfiripat treptat discuții de cunoaștere reciprocă. Astfel, după prezentările de rigoare, diplomatul i-a confiat noului său vecin de compartiment că vine pentru prima dată în România, dar pentru o perioadă mai lungă de timp, că dorește să învețe limba română pentru a se putea bucura din plin de frumusețile țării și că este încîntat de a fi întîlnit o persoană avînd aceeași naționalitate, la care ar putea și ar dori chiar să apeleze în acest sens. La rîndul său, conform instructajului, informatorul i-a spus că lucrează ca inginer la o uzină din orașul Constanța și că, prin natura sarcinilor profesionale, face dese deplasări în teritoriu, venind periodic și la București. Manifestîndu-și „regretul" că încă nu a reușit să viziteze pînă acum țara din al cărei neam se trage, inginerul român l-a rugat, printre altele, pe cetățeanul străin să-i vorbească despre aceasta. Prefăcîndu-se uimit că tovarășul său

le călătorie nu și-a cunoscut „țara de baștină“, diplomatul și-a permis să-i facă unele reproșuri și i-a recomandat să-și propună cît mai repede un asemenea obiectiv, promițîndu-i sprijin în obținerea vizei. În continuare, acesta s-a interesat foarte mult, insistînd cu întrebări diverse, despre situația sa profesională, cît și în legătură cu familia.

Exprimîndu-și în mod repetat satisfacția de a-l fi cunoscut pe informator, diplomatul și-a manifestat dorința de a-l mai revedea, dar a menționat că nu-i poate da o adresă precisă, întrucît nu știe unde urmează să locuiască. A solicitat, în schimb, adresa informatorului, pentru ca, în cazul că va vizita Constanța, să-l poată căuta, profitînd și de faptul că, în cadrul discuțiilor, acesta îi spusese că dispune de un manual în limba maternă pentru învățarea limbii române. La despărțire, el și-a reînnoit intenția de a-l vizita pe informator la domiciliu cu proxima ocazie pe care o va avea de a merge pe litoralul românesc.

După circa două luni de zile, diplomatul a efectuat o deplasare „turistică“ la Constanța. Ajuns în oraș, el a lăsat mașina la parcare și a mers pe jos pînă în apropiere de locuința informatorului. Acolo s-a interesat cine locuiește la adresa respectivă și, după ce a obținut confirmarea, a plecat fără a lua legătura cu informatorul. Revenind la București a expediat constănțeanului o scrisoare prin care îi comunica adresa sa și invitația de a-l vizita.

Fiind instruit să dea curs invitației, informatorul s-a deplasat la București și l-a vizitat pe diplomat acasă. Cu acest prilej, străinul s-a limitat doar la obținerea unor date de studiu și verificare despre informator și l-a rugat insistent ca la următoarea vizită în Capitală să-i aducă și cartea promisă pentru învățarea limbii române. Totodată, i-a înmînat, cu titlu de împrumut, mai multe cărți, care „să-i completeze cunoștințele despre țara de origine“.

După ce a fost vizitat a doua oară de informator, diplomatul i-a propus acestuia să-l ducă cu mașina pînă la Constanța, motivînd că el tot se deplasează în zonă în scop turistic. Atît de-a lungul traseului, cît și în preajma orașului port, cetățeanul străin s-a interesat cu discreție, chipurile pentru a se documenta, de diverse obiective economice și militare întîlnite. Apoi, la Constanța, s-a autoinvitat pur și simplu acasă la informator, sub pretextul că dorește să-i cunoască familia. În mijlocul familiei pe care abia o cunoscuse, el a căutat să obțină noi date de studiu și să se edifice asupra concepțiilor

politice ale informatorului și ale părinților săi. În atmosfera creată cu prilejul servirii mesei, părinții informatorului, cunoscuți pentru sentimentele lor naționaliste, au trezit un viu interes pentru diplomat, care i-a încurajat și mai mult în acest sens. În același timp, el pleda în discuții în favoarea țării sale, insistînd să-i convingă pe interlocutori că aceasta este adevărata lor patrie și că ei trebuie să-și ajute „neamul“, chiar dacă trăiesc pe alte meleaguri.

Și după această vizită, diplomatul a continuat verificările prin unii vizitatori ai ambasadei, interesindu-se, într-un context mai general, despre familia informatorului.

Treptat, la întîlnirile dintre cei doi a început să participe și soția diplomatului, care, instruită probabil anterior, aborda în discuții anumite aspecte ale vieții social-politice din România, cu scopul evident nemărturisit de a sonda mai profund sentimentele informatorului, de a-l influența în spirit naționalist și, totodată, pentru a-l exploata informativ.

Conform liniei de conduită special stabilite, informatorul nu se sustrăgea de la răspunsurile ce nu reprezentau divulgarea unor date secrete și pe care în mod normal trebuia să le cunoască avîndu-se în vedere ocupația sa. Concomitent, el a fost instruit să apeleze la anumite mici servicii din partea diplomatului, cum ar fi, de exemplu, procurarea unor obiecte de proveniență străină, pentru a i se da acestuia posibilitatea să-l considere ca fiindu-i oarecum obligat. Drept urmare, diplomatul a început să-i pretindă să-l viziteze la date și ore fixe, pentru a se putea ocupa mai îndeaproape de el și pentru a nu fi deranjați de alte vizite. Totodată, l-a sfătuit să nu folosească telefonul în relațiile dintre ei și să facă tot posibilul să nu se știe că au legături, întrucît autorităților nu le sînt pe plac asemenea contacte. Referitor la eventualitatea că ar fi văzut de cineva intrînd în blocul unde locuia el și ar fi întrebat pe cine anume vizitează și de ce o face, diplomatul l-a instruit pe informator să se justifice că vine din cînd în cînd pe la cetățeanul străin, întrucît acesta este vecin cu o rudă a sa din țara respectivă, care trimite deseori unele mici atenții pentru părinții săi. Toată această evoluție a relațiilor dintre cei doi denotă că informatorul a reușit să-i cîștige încrederea cetățeanului străin, care l-a contactat asiduu în continuare, încercînd să-l îndoctrineze ideologic și neîntîrziind să-i solicite informații.

Într-o notă către centrală, diplomatul raporta, printre altele, despre activitatea susținută desfășurată pentru recrutarea inginerului român, de la care aprecia că „a obținut informații bune", și solicita fonduri pentru a-l stimula. Comunicarea sa către superiori a constituit cea mai bună dovadă că infiltrarea informatorului pe lîngă el a reușit pe deplin și că de-acum toate eforturile trebuiau îndreptate spre dirijarea cît mai eficientă a acestuia și menținerea pe mai departe a convingerii cetățeanului străin că „succesul" îi aparține.

RĂTĂCIȚII

(Infiltrare printr-o legătură)

Din mai multe informații de primă sesizare rezulta că vreo cîțiva tineri români de naționalitate germană dintr-un oraș transilvănean, cu preocupări literare, s-au izolat de cenaclul literar din localitate, înființînd pe cont propriu un cerc de lectură, fără aprobarea organelor competente. În ședințele lunare ale acestui cerc, tinerii respectivi își citeau creațiile literare și le comentau reciproc, făcînd observații mai ales asupra conținutului lor. Existau indicii că printre lucrările prezentate se găseau și poezii și proză cu caracter ostil, denigrator la adresa realităților din România socialistă.

În anturajul respectiv erau dirijați doi informatori, dar în procesul verificărilor aceștia s-au dovedit nesinceri, rezultînd, printre altele, că au și desconspirat legătura cu organele de securitate, înțelegîndu-se cu ceilalți membri ai cercului literar să se informeze reciproc în cazul cînd cineva s-ar interesa despre activitatea lor. Așa stînd lucrurile, recrutarea unui alt informator din rîndul participanților la ședințele cercului literar era dificilă și fără perspective, întrucît, avîndu-se în vedere înțelegerea dintre ei, exista pericolul de desconspirare a acțiunii. În aceste împrejurări, s-a ajuns la concluzia că soluția optimă era infiltrarea unui informator, capabil să rezolve sarcinile reclamate de situația operativă. În consecință, s-a trecut la o selecție riguroasă, în urma căreia s-a stabilit că informatorul „Gruia" ar fi cel mai indicat pentru infiltrare, deoarece întrunea următorul sumum de condiții favorabile: era de naționalitate germană; avea vîrsta apropiată de a celorlalți; absolvise Facultatea de filologie; manifesta veleități literare și făcea parte din cenaclul literar părăsit de cei urmăriți; suferise o condamnare pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei; se cunoștea cu toți membrii cercului literar clandestin din perioada de cînd participaseră împreună la cenaclul literar, dar nu întreținea relații mai apropiate decît

ca unul dintre aceștia, și anume „Otto Wilhelm“; era atașat organelor de securitate, furnizînd informații de valoare, unele dintre ele ducînd la finalizarea anumitor cazuri.

Pe de altă parte, despre legătura informatorului prin care se preconiza infiltrarea sa, respectiv tînărul „Otto Wilhelm“, se cunoșteau următoarele: era în relații apropiate cu „Reiner Martin“, care se erijase în conducătorul cercului literar, „Arnold Weis“, redactor la o publicație în limba germană din București, și „Theis Hans“, toți trei avînd lucrări literare cu caracter dușmănos; găzduia la domiciliul său ședințele periodice ale cercului; era căsătorit, nu avea serviciu și din această cauză cam ducea lipsă de bani; avea o fire boemă, petrecîndu-și o bună parte din timp prin localuri publice; îi plăcea să fie flatat, să i se aducă laude atît lucrărilor sale, cît și lui personal, situație în care devenea volubil și deschis.

Toate datele referitoare atît la informator, cît și la „Otto Wilhelm“ pledau în favoarea trecerii la infiltrarea lui „Gruia“ în grupul respectiv, exploatîndu-se relațiile existente între cei doi.

Pentru realizarea primului contact, „Otto Wilhelm“ a fost luat în filaj și la momentul considerat cel mai potrivit s-a realizat o întîlnire „întîmplătoare“ a informatorului cu el. Cu această ocazie, „Gruia“ a avut ca sarcină să-i povestească unele „frămîntări“ ale sale, eșecul înregistrat în tentativa de a pleca ilegal în R. F. Germania, viața petrecută în detenție, cît și faptul că antecedentele penale atrag după sine imposibilitatea de a-i fi publicate lucrările. Confiindu-i aceste frămîntări, informatorul avea să-i creeze lui „Otto Wilhelm“ impresia că este în căutarea unui suport moral pentru a putea depăși impasul în care se găsește și că deci așteaptă de la el înțelegerea necesară. Lui „Gruia“ i s-a indicat ca, pentru început, să nu abordeze problema cercului literar, ci doar să se intereseze despre ultimele sale creații și de ce nu-l mai vede pe la cenaclul unde, din cîte își amintește, aportul său era apreciat. Totodată, el avea sarcina să-i laude unele lucrări și să-i ceară să-i dea spre lecturare ce a mai scris în ultimul timp. Întreaga sa atitudine trebuia să conducă la a obține din partea lui „Otto Wilhelm“ o invitație acasă, pentru a-i studia manuscrisele și a discuta pe marginea lor. Conform așteptărilor, acesta s-a arătat bucuros că „Gruia“, care avea mai multă experiență literară, este interesat în a-i cunoaște lucrările și i-a propus să meargă la el acasă. Potrivit instructajului, informatorul s-a eschivat inițial, pretextînd că ora tîrzie îl împiedică

să o deranjeze pe soția lui „Otto Wilhelm“, dar dacă este de acord îl va căuta într-o altă zi. Următoarea întîlnire a avut loc la „Otto Wilhelm“ acasă, unde au purtat discuții, printre altele, și despre două lucrări de „sertar“, cărora „Gruia“ le-a sesizat sensul interpretativ tendențios, și i-a mărturisit autorului că sînt „măiestrit“ scrise. „Otto Wilhelm“ i-a destăinuit că și alți prieteni de-ai lui, constituiți într-un cerc literar, independent de vechiul cenaclu, scriu poezii și proză cu asemenea caracter și că aceștia, printre care „Reiner Martin“, „Theis Hans“ și „Wurmer Johan“, vor veni la el pentru a pregăti următoarea ședință. Asigurîndu-l pe „Gruia“ că întîlnirea va fi foarte interesantă, „Otto Wilhelm“ l-a invitat și pe el să participe. Fără a trăda un interes deosebit, informatorul i-a răspuns că dacă va avea timp va veni și el, întrucît este animat ca și ei de asigurarea unui flux nou în poezie.

Începînd din această perioadă, modul corect de respectare a instructajului făcut i-a permis informatorului ca printr-o comportare adecvată, prin „identitatea“ preocupărilor sale literare cu ale elementelor urmărite, prin poziția moderată adoptată față de lucrările a căror lectură o asculta să cîștige tot mai mult încrederea persoanelor în cauză. Infiltrarea sa în grupul care constituia cercul literar clandestin a fost astfel realizată cu succes, elementele respective vorbindu-i deschis despre intențiile lor de a crea o literatură germană tendențioasă, cu idei ostile statului român. Această infiltrare reușită și-a dovedit în scurt timp și eficiența, în sensul că în baza datelor furnizate de informatorul „Gruia“ s-au întreprins măsuri diversificate, care au dus la destrămarea anturajului și la influențarea pozitivă a tinerilor ce-l compuneau.

PRIETENIE CU TÎLC

(Infiltrarea unui informator prin alt informator, fără desconspirare)

„Doly Rudolf", cetățeană străină originară din ținuturile maramureșene, cunoscută ca agentă a unui serviciu de spionaj, a vizitat România ca turistă în iarna și vara aceluiași an, restabilind legături vechi cu unii foști colegi de liceu și cunoscuți. Ulterior a continuat să vină în țara noastră de 2—3 ori pe an, de fiecare dată cîte 3—4 săptămîni, timp în care își revedea prietenii și-i gratula cu diferite cadouri. Tuturor le spunea că lucrează la o casă de mode, că soțul ei este bogat, dar că nu se înțeleg, din care cauză au convenit să-și ducă fiecare viața separat, și că vine în România din plăcerea de a fi singură și de a petrece cum dorește.

Într-una din vizitele sale turistice, „Doly Rudolf" a venit din străinătate însoțită de o prietenă pe nume „Mona". În timpul sejurului, aceasta s-a îndrăgostit de un anume „Petrică", funcționar la un hotel și informator al organelor de contraspionaj. „Doly" a aflat despre legăturile dintre cei doi și l-a cunoscut personal pe „Petrică", dar nu a manifestat nici un fel de interes pentru el.

În ultima lună a aceluiași an, „Doly" și „Mona" au venit din nou pentru două săptămîni în România. Imediat după sosire, „Mona" i-a telefonat lui „Petrică" și l-a rugat să vină în București, dîndu-i și adresa hotelului unde locuia împreună cu „Doly".

În scopul verificării informațiilor ce se dețineau despre „Doly Rudolf" și pentru a se stabili misiunile concrete cu care aceasta venea în România, s-a hotărît infiltrarea informatorului „Ionescu", inginer cercetător într-un obiectiv important. Selecționarea lui pentru realizarea acestei măsuri a avut la origine buna sa pregătire profesională, experiența și corectitudinea în colaborarea cu organele de securitate. În același timp, s-a ținut seama că era în bune relații cu un cetățean străin din aceeași țară cu „Doly" și „Mona" și ca acesta îl

aprecia foarte mult, corespondînd chiar pe diverse teme de interes reciproc. De asemenea, „Ionescu" îl cunoștea pe „Petrică", cu care vorbea deseori la telefon și se vizitau cînd se deplasau fiecare ocazional prin localitatea celuilalt. Prin infiltrarea acestui informator se viza, date fiind cele de mai sus, și eventualitatea pătrunderii în rețeaua informativă a serviciului de spionaj pentru care lucra „Doly Rudolf".

Știindu-se data cînd „Doly" și prietena sa urmau să vină în București, locul unde vor locui și faptul că în asemenea situații „Petrică" este chemat telefonic să le viziteze la hotel, acestuia din urmă i s-a spus că organele de securitate sînt interesate să verifice scopul pentru care „Ionescu", cunoștința sa, ia legătura uneori cu anumiți cetățeni străini. Pentru aceasta s-a stabilit ca „Petrică" să-l pună în legătură pe „Ionescu" cu „Doly Rudolf" cu proxima ocazie.

Concomitent, informatorului „Ionescu" i s-au cerut relații despre „Petrică" și i s-a indicat ca, atunci cînd se vor ivi condiții favorabile, să intre în anturajul acestuia și să facă cunoștință cu prietena lui și cu conaționala ei. Despre „Doly" i s-a spus, în esență, că este originară din România, că se dețin informații că ar lucra pentru un serviciu de spionaj străin și că este versată. Totodată, i s-au dat și semnalmentele celei în cauză. I s-a spus, de asemenea, că se pune mare preț pe iscusința sa de a-și valorifica încă o dată calitățile și că, în consecință, se scontează că va cîștiga încrederea celei în cauză și va reuși astfel să stabilească adevăratele scopuri ale venirii ei periodice în România.

În baza instruirii amănunțite care i s-a făcut, cînd a primit telefon de la „Mona", „Petrică" i-a spus că va veni și va sta cîteva zile la București, întrucît tocmai înainte cu două săptămîni fata lui s-a îmbolnăvit grav și este internată la un spital din Capitală. De menționat că nu era vorba de nici o legendă deocamdată, deoarece situația chiar aceasta era. Informatorul nu avea soție, iar „Mona" cunoștea că el are un copil. În continuare, legendînd un mod de acțiune plauzibil, „Petrică" a pretins că nu cunoaște prea bine Bucureștiul și că ar dori ca ea să-i dea relații despre modul cum poate ajunge de la gară la hotelul unde este cazată. Cum era și de așteptat, aceasta nu i-a putut da explicații edificatoare și a rămas stabilit să se descurce el cum va crede de cuviință. Și „Petrică" „s-a descurcat" așa cum s-a înțeles cu ofițerul ce îl avea în legătură, respectiv, odată sosit în București, să meargă întîi pe la spital, iar apoi, după-amiază, să-l viziteze pe „Ionescu",

căruia să-i vorbească de necazul său și să-l roage să-l conducă la adresa unde-i este găzduită prietena. Potrivit sarcinii primite de a folosi orice prilej pentru a le cunoaște pe cele două cetățene străine din anturajul lui „Petrică", „Ionescu" a acceptat cu plăcere să-l conducă la hotelul unde locuiau „Doly" și „Mona". Aici au fost primiți și tratați corespunzător. „Petrică" le-a vorbit despre necazurile lui și a scos în evidență solicitudinea prietenului său care a fost așa de drăguț și l-a condus pînă la hotel, pentru că altfel nu s-ar fi descurcat în starea psihică în care se găsea. În plus, tot „Ionescu" va trece din cînd în cînd pe la fetiță, la spital, pentru a-i mai duce cîte ceva. Auzind aceste laude la adresa lui „Ionescu", „Doly", care la început fusese rezervată, a devenit mai volubilă și i-a făcut chiar cîteva complimente acestuia. Au convenit apoi ca seara să meargă împreună la un restaurant. La despărțire, noaptea tîrziu, cu toții au fost de acord că au petrecut minunat, iar cele două prietene au avut la hotel numai cuvinte de admirație în legătură cu noua lor cunoștință. Subliniind că „Ionescu" i-a făcut o impresie bună, „Doly" a avertizat-o totuși pe „Mona" că se impune să observe cu foarte multă atenție dacă acesta este cu adevărat ceea ce pare.

Liniei de conduită a lui „Ionescu" i s-au fixat imediat noi coordonate, potrivit cărora el trebuia să le curteze discret în continuare pe străine, acordîndu-i un plus de atenție lui „Doly", fără însă a încerca s-o sustragă de la conversația de grup. În timpul discuțiilor, el avea să aducă vorba despre cunoștința sa din străinătate și să le roage să-i transmită o scrisoare. (S-a preconizat ca „Ionescu" să-i adreseze străinului urări cu prilejul Anului nou și să-i scrie că îi pare rău că nu se poate consulta cu el într-o problemă în legătură cu care este interesat. Se sconta că scrisoarea va fi citită atît de „Doly", cît și, eventual, de altcineva și că expeditorul va intra în atenția serviciului de spionaj respectiv.)

Comportîndu-se degajat, politicos și fiind deosebit de volubil, „Ionescu" a reușit să și-o apropie din ce în ce mai mult pe „Doly". Mergeau frecvent la restaurant, vizionau spectacole de teatru și de film, au fost cîteva zile chiar și la munte etc. Acasă, la hotel, „Doly" și „Mona" discutau foarte favorabil la adresa lui „Ionescu", prima mărturisind că este pe cale să se îndrăgostească de el.

Înainte cu cîteva zile de plecarea celor două străine din țară, „Ionescu" i-a înmînat lui „Doly" scrisoarea către prietenul său, asigurînd-o că nu este vorba despre nimic compromițător, așa după cum își exprimase ea temerea.

La despărțire, „Doly Rudolf" și-a manifestat încă o dată bucuria de a-l fi cunoscut pe „Ionescu" și i-a spus că ar fi foarte fericită dacă acesta ar avea ocazia să se deplaseze în străinătate, unde să se reîntîlnească.

Cu aceasta, primul obiectiv al infiltrării era atins. Informatorul s-a dovedit a fi fost selecționat în mod corespunzător pentru o astfel de acțiune, reușind să trezească interesul persoanei urmărite.

Folosirea cu pricepere a împrejurărilor naturale, firești, a permis elaborarea unor legende plauzibile și fixarea celui mai adecvat plan de acțiune.

CERCETĂTORUL

(Infiltrarea unui ofiţer)

Un fost funcţionar, pe nume „Török Alexandru", dintr-un orăşel cu o populaţie compusă din mai multe naţionalităţi conlocuitoare, pensionat de cîţiva ani de zile, a fost semnalat pe linie informativă că se preocupă intens de culegerea unor date de natură folclorică şi monografică. Îl interesau îndeosebi biografiile, obiceiurile şi averile unor ascendenţi de naţionalitate maghiară. Încercările de a se aprofunda semnalarea respectivă n-au dus la rezultate prea concludente, în sensul că nu s-a mai putut stabili decît că acesta, în unele împrejurări, avea manifestări naţionalist-şovine şi că întreţinea relaţii mai apropiate cu învăţătorul pensionar „Balint Adalbert" şi cu preotul „Nagy Bela", fost condamnat. Într-o nouă tentativă de a se obţine date suplimentare cu privire la activitatea lui „Török Alexandru", a fost dirijat pe lîngă el un informator dintr-o localitate vecină. Pentru început, acest informator a stabilit că „Török Alexandru" a trecut la organizarea şi sistematizarea datelor culese de el din diverse surse, în intenţia afirmată că vrea să lase şi el ceva posterităţii. Tot acest informator a mai constatat că soţia obiectivului era bolnăvicioasă şi suferea de gelozie, motiv pentru care soţii „Török" nu vorbeau în casă decît strictul necesar. Acelaşi motiv îl determina pe „Török" să evite permanentizarea unor relaţii de vizite cu persoanele din cercul său de cunoştinţe.

La un moment dat însă, informatorul s-a îmbolnăvit şi n-a mai putut continua furnizarea de date necesare clarificării activităţii lui „Török Alexandru".

Analizîndu-se situaţia operativă existentă s-a ajuns la concluzia că şi recrutarea unui nou informator cu posibilităţi reale pe lîngă „Török Alexandru" era problematică şi necesita timp. În aceste împrejurări s-a apreciat că pentru verificarea şi adîncirea informaţiilor existente cu privire la activitatea desfăşurată de „Török Alexandru" se impunea infiltrarea unui

ofiţer de securitate. Pentru o asemenea misiune a fost selecţionat un ofiţer care ştia la perfecţie limba maghiară, obiceiurile populaţiei din zonă şi, bineînţeles, nu era cunoscut ca fiind cadru al organelor de securitate.

În continuare s-au întreprins următoarele măsuri :

— s-a obţinut acordul conducerii filialei Arhivelor Statului din localitate ca ofiţerul respectiv să fie angajat în această unitate, cu legitimaţie corespunzătoare, şi s-a stabilit o legendă pentru acoperirea sa faţă de funcţionarii ce lucrau cu publicul, pentru a se preveni desconspirarea acţiunii în eventualitatea că „Török" ar fi încercat să facă anumite verificări ;

— ofiţerul s-a documentat temeinic în domeniul arhivisticii specifice judeţului, în privinţa atribuţiilor profesionale şi a reglementărilor juridice referitoare la această activitate.

În noua sa calitate, ofiţerul a trecut la realizarea primului contact cu „Török Alexandru".

În acest scop, a luat legătura cu unele persoane care cunoşteau preocupările obiectivului în domeniul folcloristic, dintre care n-au lipsit învăţătorul pensionar „Balint Adalbert" şi preotul „Nagy Bela". El le-a destăinuit intenţiile sale de a întocmi o lucrare monografică şi le-a solicitat sprijinul în a descoperi surse de inspiraţie şi în culegerea de date. Aşa după cum se prevăzuse, cei doi l-au trimis la „Török Alexandru", care, auzind cine i l-au recomandat şi că are preocupări ce coincid cu ale lui, s-a arătat plăcut surprins de vizită, astfel că discuţiile au început într-o atmosferă favorabilă. În cadrul acestei prime întîlniri, obiectivul i-a povestit oaspetelui despre viaţa sa familială, despre preocupările lui folclorice, arătîndu-i chiar şi cîteva volume în manuscris, pe care i le-a şi împrumutat spre consultare. La despărţire, ofiţerul i-a mulţumit pentru amabilitate şi încrederea acordată, stabilind să se revadă peste cîteva zile. La următoarea întrevedere, ofiţerul i-a restituit volumele împrumutate şi a făcut aprecieri pozitive cu privire la activitatea lui „Török Alexandru", evidenţiindu-i meticulozitatea şi originalitatea în abordarea unor „valori culturale". Precizînd că din volumele în manuscris studiate a reţinut aspecte utile pentru lucrarea pe care intenţionează s-o realizeze, a subliniat că îl interesează mai ales probleme şi date din domeniul istoric, în special documente autentice specifice Transilvaniei. În plus, ofiţerul şi-a manifestat dorinţa ca, deocamdată, despre preocupările lui să nu mai ştie altcineva. Impresionat de confidenţa acestuia, „Török Alexandru" i-a mărturisit că îl simpatizează foarte mult şi că îl consideră

un urmaş de-al său. În consecinţă, i-a confiat că mai are şi alte scrieri în manuscris, pe care i le-a şi dat spre consultare şi pentru a extrage unele date, susţinînd că ele ar conţine „adevărul" despre trecutul maghiarilor din Transilvania. Totodată, l-a rugat să le manipuleze cu maximă grijă, pentru a nu afla despre ele organele de stat. Ofiţerul i-a mulţumit pentru încredere şi l-a asigurat de absoluta sa discreţie. Această a doua vizită a ofiţerului la domiciliul elementului urmărit s-a soldat nu numai cu apropierea dintre cei doi, ci şi cu descoperirea mai multor volume în manuscris pe care gazda le ţinea încuiate într-un dulap de fier dintr-o încăpere mai retrasă a apartamentului său.

Organizîndu-se studierea materialelor respective a rezultat că acestea aveau un conţinut vădit duşmănos, fiind pline de idei naţionalist-iredentiste, unele îndemnînd chiar la acţiuni ostile. Într-unul din volumele în cauză s-a găsit şi un tabel cu 46 de persoane de naţionalitate maghiară, în dreptul fiecăreia fiind trecute sume de bani variind între 10 şi 30 lei; primele şapte persoane aveau diverse funcţii (preşedinte, vicepreşedinte, casier etc.), iar în dreptul lui „Török Alexandru" scria că este secretar.

Ca urmare a măsurilor complexe întreprinse în continuare s-a stabilit că „Török Alexandru" făcea parte dintr-o grupare ilegală, cu un statut propriu de organizare şi cu un sediu bine acoperit sub masca activităţii cultice, care se erijase în „conducător spiritual" al maghiarilor din localitate, exercitînd o puternică influenţă nocivă, naţionalist-iredentistă, mai ales asupra unor tineri. Gruparea clandestină avea legături cu alte persoane cu trecut politic reacţionar din mai multe judeţe din Transilvania, care îi încurajau activitatea ostilă.

Acţiunea de lichidare a acestei grupări şi măsurile întreprinse pentru prevenirea consecinţelor dăunătoare datorate influenţelor negative exercitate de elementele de teapa lui „Török Alexandru" au fost rezultatul infiltrării cu succes a ofiţerului de securitate în clandestinătatea celor în cauză.

CUPRINS

Redactor : mr. VASILE GHEORGHE
Tehnoredactor : p. c. RADU STOIAN

Comanda nr. 00549233. Dat la cules : 10.01.1979
R.M. nr. 03/1979. Bun de tipar : 17.03.1979
Lucrarea conţine 44 pagini